

**Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»**

Для всіх спеціальностей KAI

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський), другий (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	
Семестр	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	Українська, англійська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» є закономірності, принципи та особливості процесу комунікації між представниками різних культур, вплив культурних факторів на спілкування, механізми подолання міжкультурних бар'єрів, а також розвиток навичок ефективної взаємодії у полікультурному середовищі. Впродовж вивчення дисципліни здобувачі досліджуватимуть вербальні та невербальні аспекти комунікації, роль стереотипів і упереджень, міжкультурні конфлікти, адаптаційні процеси та стратегії ефективного міжкультурного спілкування у різних сферах діяльності.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок ефективної взаємодії в умовах міжкультурного спілкування, розвиток толерантності, здатності до адаптації в полікультурному середовищі та подолання комунікативних бар'єрів. Дисципліна спрямована на ознайомлення з основними теоріями міжкультурної комунікації, вивчення впливу культурних особливостей на процес спілкування, розвиток компетентності у сфері крос-культурних взаємодій та застосування отриманих знань у професійній та повсякденній діяльності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Вивчення цієї дисципліни допоможе майбутнім фахівцям успішно взаємодіяти в полікультурному та багатонаціональному середовищі, підвищити рівень власної толерантності та покращити комунікативні навички. Цей курс буде цікавим і корисним для здобувачів усіх спеціальностей, з-поміж них особливо для студентів технічного напрямку та ІТ-технологій. Оскільки зазвичай саме ці фахівці задіяні в міжнародних проєктах і командах.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Знання та вміння, набуті в процесі вивчення дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» можна застосовувати у різних сферах життя та професійної діяльності: 1. У професійному середовищі: ➤ Міжнародний бізнес і дипломатія – ефективне ведення переговорів із партнерами з різних країн, враховуючи

	їхні культурні особливості. ➤ Менеджмент і HR – покращення комунікації у мультикультурних командах, вирішення конфліктів та підвищення продуктивності співробітників. ➤ Журналістика та PR – створення контенту, що враховує міжкультурні особливості та не містить стереотипів. ➤ Освіта та наука – викладання, робота з іноземними студентами, участь у міжнародних освітніх програмах. 2. У повсякденному житті: ➤ Подорожі та туризм – адаптація до різних культурних середовищ, уникнення непорозумінь у спілкуванні. ➤ Соціальні контакти – встановлення ефективної комунікації з людьми різних національностей, етносів і релігійних поглядів. ➤ Толерантність та емпатія – розвиток здатності до розуміння та поваги до інших культур, зменшення впливу стереотипів та упереджень. 3. У кризових та конфліктних ситуаціях: ➤ Медіація та врегулювання конфліктів – використання стратегій для мирного вирішення міжкультурних суперечностей. ➤ Підтримка мігрантів та біженців – сприяння інтеграції людей, які опинилися в новому культурному середовищі. 4. У цифровому просторі: ➤ Глобальні комунікації – адаптація до цифрової взаємодії з представниками різних культур, зокрема в соцмережах та міжнародних проектах. ➤ Крос-культурний маркетинг – створення рекламних кампаній, що враховують культурні особливості різних аудиторій.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: 1. Вступ до міжкультурної комунікації. Основні поняття, принципи та важливість міжкультурної взаємодії у глобалізованому світі. 2. Теорії міжкультурної комунікації (модель Гофстеде, модель Льюїса тощо). 3. Вербальна комунікація в різних культурах. Лінгвістичні особливості мовлення, культурні відмінності в мові та їх вплив на спілкування. 4. Невербальна комунікація у міжкультурному контексті. Жести, міміка, просторові особливості та їх варіативність у різних культурах. 5. Крос-культурні стереотипи та упередження. Як формуються культурні стереотипи, їх вплив на комунікацію та способи подолання. 6. Міжкультурні конфлікти та способи їх вирішення. Типові причини міжкультурних конфліктів, стратегії переговорів та управління конфліктними ситуаціями. 7. Релігія та міжкультурна комунікація. Вплив релігійних традицій на комунікативну поведінку та міжкультурні взаємодії. 8. Етика міжкультурної комунікації. Моральні та етичні принципи міжкультурної взаємодії, питання толерантності та

	поваги. 9. Міжкультурна комунікація у професійному середовищі. Специфіка ділового спілкування в різних культурах, правила ведення переговорів та етикет. 10. Гендерні аспекти міжкультурної комунікації. Вплив культурних уявлень про гендер на спілкування та соціальні ролі. 11. Національна ідентичність і комунікація. Як національна приналежність впливає на стиль комунікації та міжкультурну взаємодію. 12. Психологічні аспекти міжкультурного спілкування. Вплив культурних відмінностей на психологічне сприйняття інших та соціальну адаптацію. 13. Міграція та міжкультурна адаптація. Проблеми адаптації мігрантів, культурний шок та його подолання. 14. Вплив ЗМІ та соціальних мереж на міжкультурну комунікацію. Роль медіа у формуванні міжкультурних зв'язків та створенні культурних стереотипів. 15. Політична комунікація в міжнародному контексті. Дипломатичні переговори, державна політика та культурні особливості комунікації між країнами. 16. Мистецтво, література та кіно як засоби міжкультурної комунікації. Як мистецтво відображає та впливає на культурний діалог між народами. 17. Глобалізація та майбутнє міжкультурної комунікації. Як сучасні тенденції глобалізації змінюють культурні межі та впливають на міжкультурне спілкування. Види занять: лекції, практичні заняття. Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладу, дослідницький, імітаційне моделювання, метод проєктів, метод аналізу конкретних виробничих ситуацій (case-study), робота в малих групах, робота в парах, дискусія, мозкова атака, рольова гра. Форми навчання: денна, заочна.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	Навчальна та наукова література: 1. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник / В. Ф. Загороднова. – Бердянськ : БДПУ, 2018. – 314 с. 2. Михеєва, Т. (2023). Формування комунікативних навичок у майбутніх фахівців з кібербезпеки. <i>Формування компетентностей обдарованої особистості в системі позашкільної та вищої освіти</i>, №2, 231–240. DOI https://doi.org/10.18372/2786-823.1.18141 3. Шайгородський, Ю. Ж. (2001). Ціннісний конструкт міжкультурної комунікації. <i>Український соціум</i>, 1(1), 41-48. 4. ЛЕВКОВИЧ, А. В., & СКИБА, О. М. (2024). ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ. <i>Проблеми ефективності професійної мовної комунікації в умовах</i>, 278. 5. Рудківська, І. В. (2011). Психологічні основи

	формування міжкультурної комунікації. <i>Сучасні напрямки досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов: Збірник наукових праць</i>, 305-307. 6. Борисенко, Н. С. (2014). Основи теорії міжкультурної комунікації. 7. Голубєв, О., & Ткаченко, О. (2018). Символічний зміст мови як основи міжкультурної комунікації. 8. Морозова, Є. С., & Птащенко, О. В. (2018). Теоретичні основи формування міжкультурної комунікації в сучасному суспільстві. In <i>Освітньо-інноваційна інтерактивна платформа «Підприємницькі ініціативи»</i>. Київський національний університет технологій та дизайну. 9. Zabiіaka, I. (2022). Модель формування міжкультурної компетенції майбутніх фахівців технічного профілю на основі тандем-методу. <i>Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»</i>, (13 (81)), 131-135.	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання	
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік	
Кафедра	Педагогіки та психології професійної освіти	
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій	
Викладач(і)		МИХЕСВА Тамара Олександрівна Посада: старший викладач Вчений ступінь: доктор філософії E-mail: tamara.mikheyeva@npp.nau.edu.ua
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс	
Лінк на дисципліну		